

FACTSHEET

CRITERIA VOOR HET OPSTELLEN VAN REGIOBEEDEN EN REGIOPANNEN

Voor het organiseren van passende zorg is regionale samenwerking noodzakelijk. In iedere regio is de zorg anders georganiseerd, en iedere regio kent andere ontwikkelingen in zorgvragen en maatschappelijke uitdagingen. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is afgesproken dat lokale zorgpartijen de regionale uitdagingen (verder) in kaart brengen (regio-beelden) en op basis daarvan gezamenlijk plannen opstellen voor de meest urgente uitdagingen (regio- en transformatieplannen). Deze afspraken zijn samengevat in de factsheet [Regionale samenwerking](#). Ziekenhuizen en medisch specialisten hebben een belangrijke rol in deze regionale samenwerking. Om te zorgen dat deze regio-beelden en regioplannen eenduidig worden opgesteld, zijn er landelijke criteria geformuleerd. Deze factsheet van de Federatie Medisch Specialisten en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) vat de landelijke criteria voor regio-beelden en regioplannen samen, en geeft ziekenhuizen en medisch specialisten handvatten om met de criteria aan de slag te gaan.

REGIOBEELD

Het regio-beeld wordt opgesteld (of het bestaande regio-beeld wordt herijkt) door een afvaardiging van de regionale zorgaanbieders, zorgverzekeraars, burgers/ patiënten en gemeenten.

- Uiterlijk 1 juli 2023 gereed
- Initiatief ligt bij de marktleider zorgverzekeraar en een gemeente
- Voor elke regio is een [basisbeeld beschikbaar](#)
- Zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens

Inhoudelijke criteria

Het regio-beeld geeft inzicht in de (verwachte) zorgvraag en het (verwachte) zorgaanbod in de regio en beschrijft de implicaties voor de toegankelijkheid van de zorg in de regio. Het regio-beeld bestaat uit de volgende vier onderdelen:

1. Zorggebruik en zorgvraag

Wat is het (verwachte) zorggebruik, wat is de zorgvraag en wat zijn de zorgkosten (Wmo, Zvw, Wlz en Jeugd) in de regio? Neem hierbij de volgende factoren op:

- Demografie (leeftijdopbouw, man/vrouw etc.)
- Gezondheidskenmerken (roken, alcoholgebruik, overgewicht, bewegen etc.)
- Sociale determinanten (sociaaleconomische status, inkomensverdeling, eenzaamheid etc.)
- Risicogebieden (fysieke omgevingskenmerken zoals luchtkwaliteit, groene omgeving etc.)

Het regio-beeld beschrijft ook:

- Doelgroepen die beschreven zijn in het IZA zoals mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden, kwetsbare ouderen en bepaalde patiëntengroepen (met psychische klachten, (kans op) kanker en (risico op) hart- en vaatziekten);
- 10 jaar prognoses van het zorggebruik en/of de zorgvraag;
- Vergelijkingen met het landelijke gemiddelde en/of met vergelijkbare regio's.

2. Inzicht in aanbod

Wat is het (verwachte) aanbod van gezondheidsbevordering, zorg, welzijn en ondersteuning in de regio? Het regio-beeld richt zich hierbij o.a. op eerstelijnszorg, medisch-specialistische zorg, VVT, jeugdhulp, ggz, langdurige hulp etc. Ook geeft het regio-beeld inzicht in de prognoses van de arbeidsmarkt voor het zorgpersoneel van deze zorgaanbieders en instellingen, en bevat het mogelijke knelpunten. Denk hierbij aan wachttijden van veelvoorkomende aandoeningen (treeknormen), wachttijden voor VVT-instellingen en (personele) capaciteitstekorten bij zorgaanbieders.

3. Regionale samenwerking

Het regio-beeld bevat een beschrijving van bestaande samenwerkingsverbanden, de opgaven waaraan gewerkt wordt en hoe deze initiatieven worden gemonitord.

4. Conclusies op basis van het regiobeeld

In het laatste gedeelte van het regiobeeld geven de partijen duiding aan de verzamelde gegevens. Wat betekenen deze informatie en data voor de toegankelijkheid van zorg in de betreffende regio? Zorg dat je als ziekenhuisbestuur en medische staf gezamenlijk optrekt bij de correcte duiding want dit is de basis voor de formulering van de meest urgente uitdagingen voor de regio in de komende jaren. Draag zorg voor afstemming met alle interne stakeholders en een goede vertegenwoordiging aan de regiotafel.

REGIOPLAN

Op basis van het regiobeeld bepalen partijen wat de belangrijkste veranderopgaven zijn voor de regio. Het regioplan en de regio-afspraken worden opgesteld door een afvaardiging van relevante zorgaanbieders, burgers-/patiëntvertegenwoordigers, zorgprofessionals, zorgverzekeraars en gemeenten.

- Uiterlijk 1 januari 2024 gereed
- Initiatief ligt bij de marktleider zorgverzekeraar en een gemeente
- Specifieke transformatieplannen worden uitgewerkt in kleinere werkgroepen met direct betrokkenen
- Alle partijen committeren zich aan de afspraken in het regioplan en de regio-afspraken

Inhoudelijke criteria

Het regioplan bestaat uit de volgende twee onderdelen:

1. Regio-opgaven

Wat zijn de belangrijkste opgaven die met prioriteit gezamenlijk worden opgepakt? Het regioplan bevat een overzicht met de belangrijkste opgaven in de regio, met uitleg hoe tot deze prioritering is gekomen.

2. Regio-afspraken

Welke partijen zijn betrokken bij deze opgaven en welke afspraken worden hierover gemaakt? In het regioplan is beschreven welke partijen zich bezighouden met de oplossingen, op welke schaal dit gebeurt, welke meetbare resultaatafspraken er worden afgesproken en hoe de gezamenlijke monitoring wordt ingericht. Deze afspraken worden vertaald in een werkagenda voor de regio.

Goed om te weten

- De plannen kunnen een deel van de zorgkantorregio bestrijken of groter zijn dan de zorgkantorregio, en sluiten waar dat kan aan bij al bestaande samenwerkingsverbanden of initiatieven.
- In het regioplan kunnen ook (landelijke) randvoorwaarden worden benoemd die de regio nodig heeft voor effectieve samenwerking. Denk aan data-uitwisseling of wet- en regelgeving rondom samenwerking van zorg die op het grensvlak van verschillende wetten valt.

TIPS

- Zorg voor de juiste vertegenwoordiging aan tafel en plan de afstemming met interne belanghebbenden alvast in. Ook om intern tijdig de juiste informatie op te halen, zoals lopende projecten, financiële afspraken of HR-inzet.
- Bekijk de procesafspraken en praktische tips over de regiobeelden, regioplannen en transformatieplannen in de factsheet [Regionale samenwerking](#) van de Federatie en de NVZ.
- Licht er al een goed regiobeeld en regioplan? Toets of deze voldoen aan de criteria, en gebruik het proces om gezamenlijk commitment te versterken.
- Breng in kaart welke huidige succesvolle samenwerkingsverbanden en projecten er zijn om te toetsen of deze passen binnen het regiobeeld en regioplan.
- Naast de algemene regiobeelden en -plannen wordt ook een regioplan opgesteld voor de ROAZ-regio's voor de acute zorg. Maak gebruik van de informatie en afspraken uit beide plannen. Heb oog voor de samenhang van deze plannen en de effecten op beschikbaarheid en toegankelijkheid van zorg.
- Download de volledige tekst van de [criteria voor regiobeelden en regioplannen](#) op www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl.